

Rabbi Mandel Partnership Dedicated
לזכות רפואה וישועה מרדכי בן שרה רינה
לזכות ר' מאיר בן לאה

BITACHON WEEKLY

בהעלותך

MENUCHAS HANEFESH

NOTHING IS IMPOSSIBLE

THE KEY TO ANSWERED TEFILLOS

THE POWER OF POSITIVE THINKING

RECOGNIZING YOUR POTENTIAL

by Rabbi Yehuda Mandel

To receive Bitachon Weekly by email send a request to: weeklybitachon@gmail.com

And now in Spanish bitajonsemanal@gmail.com

For Dedications call
(732) 363 - 1180

The Weekly Vaad can be heard

on Kol Halashon
(718) 906 - 6400
Option 1, 4, 93

www.kolhalashon.com

And now available on:

Bitachon Hotline
"A Life of Bitachon"
(732) 719 - 3898

Rabbi Mandel can also be heard on Kav Hashgacha Pratis 518-613-0140
Yiddish #122 Hebrew #222 English #322

The new edition of Bitachon Weekly is researched and edited by
Rabbi Yaakov Shur

לזכרון עולם בהיכל ה'

לזכר נשמות

נחמן בן זאב קהת משה
יטלא בת יהודה
אהרן בן יהודה אריה הכהן
טאבא בת ביילא
שרגא פייבל בן משה יוסף
גבריאאל בן פנחס
רחל בת נחמן
משה בן פנחס

לזכותן של

שרה יהודית בת ביילא
חיה פערל בת ביילא

BITACHON WEEKLY

פרשת בהעלותך תשפ"ו

IN THIS ISSUE

- THE *SHECHINA* IS SHROUDED IN MYSTERY
- WE KNOW ZERO, IT'S ALL CLOUDY TO US
- HAVE AN *AYIN TOVA* ON HASHEM
- WITH THE POWER OF *AYIN TOVA* YOU CAN BRING *BRACHA*
- THE *BAAL BITACHON* DOESN'T QUESTION HASHEM AND HE SEES ONLY GOOD
- HUMAN NATURE ENJOYS TO COMPLAIN AND KVETCH
- THE ONLY TRULY HAPPY PEOPLE ARE THOSE WHO WORK ON THEIR *MIDDOS*
- A TRUE *MELECH* IS ABOVE THE STUPIDITIES OF THIS WORLD AND ALL THE KVETCHING
- LOOK HIGH AND LOW FOR OPPORTUNITIES TO PROVE HOW YOU COULD BE POSITIVE DESPITE THE WORST SITUATION
- WE DON'T SUFFICIENTLY APPRECIATE OUR FRIENDS
- DON'T BE AFRAID OF EXAGGERATING YOUR (OR YOUR FRIEND'S) *MA'ALA*
- THERE IS A TIME AND PLACE FOR A POSITIVE COMPLAINT
- YOUR FAILURE MAKES YOU MUCH FURTHER FROM CHET WHEN YOU DO *TESHUVA*
- WHO KNOWS HOW MUCH *CHASHIVUS* YOUR HEARTFELT *TEFILOS* HAVE IN *SHAMAYIM*
- *DAVKA* OUR *DOR* WITH THE WORST *NISYONOS* IS *ZOCHE* TO BRING *MOSHIACH*
- I WORKED SO HARD ON *BITACHON* AND THEN IT GETS WORSE!
- STORIES OF NOVARDOK - R' YERUCHAM LEVOVITZ ZATZAL

פרשת בהעלותך

כָּן יִהְיֶה תָּמִיד הָעָנָן יִכְסֶּנוּ וּמֵרָאה אֵשׁ לַיְלִה ט טז

The Shechina Is Shrouded in Mystery

It is strange that the *Shechina* is in a cloud. Doesn't a cloud symbolize darkness and pain and difficulty? The opposite of: לַיהוּדִים הַיְתֵה לֵאמֹר light and *Simcha*. We can suggest that a cloud also symbolizes mystery.

Do you want to be a truly happy person? **When you have your own ideas about how your situation should be, and what the world events should be; even what *Madrega* you should be, then you have a sad life, since you have the arrogance of thinking that a zero *Basar V'dam* (flesh and blood) נִבְרָא (creation of Hashem) is in charge of this phenomenal, great, and beautiful world.** **

If you don't know your place, then you're inviting trouble, *Chas V'shalom*. I once had painful issues, and I told R' Nosson Wachtfogel *Zatzal*. He told me: עַר "Hashem knows what He's doing". It really calmed me down. There is so much frustration in this planet when people are always deciding how to solve the world's problems.

When you have humility and *Hachna'a* and *Anava*, then you're happy and relaxed. Let's face reality; we all know zero! ***

We Know Zero, It's All Cloudy to Us

Can anyone explain the Holocaust? Or *Almanos*, *Yesomim*, handicapped people, physically and mentally, in *Ruchaniyus* and in

Gashmiyus? World events, tornadoes, hurricanes, vast oceans and giant mountains. And all the tiny ants and cockroaches, the monkeys, lions, and fish. The: מְלָאכֵי הַשָּׁרֵת: holy *Malachim* and the evil *Yetzer Hara*. All the *Gevaldige* talents and pitiful dysfunction

all over the world. All the wars and crazy challenges and the unreal pain, *Rachmana Litzlan*. A cloud symbolizes an unknown. "The situation is cloudy". ****

The *Shechina* is in a cloud to remind people: We know zero, it's all cloudy to us. כִּי לֹא

מִחֻשְׁבוֹתַי מִחֻשְׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא דַרְכֵיכֶם מִדַּרְכֵי יְשׁוּעָה נֵחָח The ways of Hashem and His understanding is completely different than ours. The more you realize this, the more happy and relaxed you become. I knew a *Tzadik*, Mr. Fuchs *Zatzal*, who went through the Holocaust, plus plenty other abnormal pecklach. *****

Have An *Ayin Tova* on Hashem

He used to tell me that after he asks Hashem for something and he doesn't get it, he is quite happy. He said with a smile: "The answer is no" (so what)!! He was

indeed a super happy person. Just like he had an *Ayin Tova* on Hashem, so did he have an *Ayin Tova* on people. He loved everyone, and everyone loved him. He was full of humility, and he honored and loved and respected his family members to the extreme. יִגַּן עָלֵינוּ אָמֵן May his merit

A Baal Bitachon is a Sameach B'chelko, since he believes that Hashem knows what He's doing. You realize that if your situation would be any different, it would be the worst thing for you. Even if something else APPEARS to be better (in Ruchaniyus or Gashmiyus), you TRUST Hashem

protect over us, *Amen*.

*****

He had what I call "a *Dovid HaMelech* personality". *Dovid* was called: יפה עינים וטוב ראי ש"א טו יב having beautiful eyes and good-looking, i.e., he saw good in people. (*Meforshim*¹). He wouldn't kill so easily, like *Shaul* who killed *Nov Ir HaCohanim*. (*Abarbanel*²). I recall at least four stories where *Dovid* loved and trusted others, thinking they were okay with him, while indeed they were against him. 1. With his father-in-law *Shaul*, it took a super-long time until he *Chapped* how *Shaul* wanted to kill him. 2. He approached his wicked relative, *Naval*, with love and *Simcha*, and *Naval* responded with major *chutzpa* and anger. 3. With *Melech Bnei Amon*, who right after *Dovid* sent a warm message, the *Melech* did the most horrific and humiliating action against *Dovid's* men. 4. And his own wife, *Michal* whom he loved the most, after he

came to bless her, she responded with a tongue lashing.

*****

With The Power of Ayin Tova You Can Bring Bracha

This is extreme *Ayin Tova*, and the *Zohar* says³ that his *Bubbie Rus* had lots of *Ayin Tova*, and she could bring a *Bracha* with the power of her *Ayin Tova*. And her *rebbetzin*, *Naomi* who taught her everything, was ready to allow the two *Shik'sa* girls, *Rus* and *Orpah* to marry again in her family if she would have had more boys! And she called her two sons, *Machlon* and *Kilyon*: ילדים little children, because she was *Dan* them *L'kaf Zechus* for marrying *Mo'avi* women. And *Boaz*, *Dovid's Zeide*, when he was told that *Rus* is a wicked *Mo'avi Shik'sa* who steals, he wasn't *M'kabel Lashon Hara*, and instead he was *M'karev* her and he only saw good in her.

*****

Having an Ayin Tova and patience can do wonders. Say to yourself "They are basically well-meaning people, but just don't understand"

¹ עת לחננה (מאת רבנו הגדול איש אלקים קדוש רבי משה דוד ואלי זצוק"ל מבית מדרשו של הרמח"ל, ירושלים תשעח, עה"פ רק בַּעֲיִנְךָ תְּבִיט, תהלים צא ט, עמ' 407) וכנגדו מי שעינו טובה מגביר את החסדים על הגבורות, שהוא סוד הימין על השמאל ומטיב בראייתו, והוא סוד מ"ש בדוד (ש"א טז יב) יפה עינים וטוב ראי, וגם מ"ש בענין רות (ב ט) עיניך בשדה אשר יקצרון, לפי שענייה טובים ומטיבים, כדאיאת בספר הזהר (ח"ב ריז ב) ע"ש.

ובספר מי השילוח (מאת הרב הגדול הקדוש כבוד קדושת מוהר"ר מרדכי יוסף זצללה"ה מאיזביצא, מהדורא חדשה ב"ב תשפא, ח"א עמ' ער, מסכת ר"ה כה א) א"ל רבי לר' חייא, זיל לעין טב וקדשיה לירחא ושלח לי סימנא דוד מלך ישראל חי וקיים. כאן לימד רבי לר"ח להבין במי בוחר הש"י, זיל לעין טב, היינו שיהיה לך עין טובה ואז תבין הדבר במי שבחר הש"י ומי הקדוש, ושלח לי סימנא דוד מלך וכו', כי כאשר נפש מישראל יש לו עין טובה אז נקרא דוד מלך ישראל חי וקיים, כי מדת דוד המלך ע"ה היתה עין טובה כמ"ש אצלו (ש"א טז יב) יפה עינים וטוב ראי.

² אברבנאל על ספר שמואל (ש"א פרק טו) ואמנם בענין חטא שאול ולמה לא נתקבלה תשובתו כמו שקבל הא-ל יתברך תשובת דוד ע"ה וכו', גם היו לו לשאול המדות המגונות במלכים ולדוד היו בהפך, וביאור זה כי ראוי למלכים שיהיו אכזריים לאויביהם ורחמנים לעבדיהם, ושאול היה בהפך כי חמל על אגג אויבו ולא חמל על נוב עיר הכהנים אשר הרגה לפי חרב על לא חמס בכפם, ודוד לא עשה כן, שהיה מכה מואב והעבירם במגרה ובחרצי הברזל, וחמל על עמו, באמרו לפני המלאך המשחית (ש"ב כד יז) אנכי חטאתי ואנכי העייתי ואלה הצאן מה עשיתיהי נא ידך בי ובבית אבי.

³ זוהר (ח"ב ריז ב, בתרגום ללה"ק) משום שיש עינים שבשבילן אין שולטת ברכה באותו מקום, והוא ראה בה עין טובה, שעל כל מה שהסתכלה היה בעין טובה. ועוד, שראה שהיה מצליח בידה כל מה שהיתה לוקחת נוסף בשדה. ובעז התבונן שרוח הקדש שורה עליה, ואז פתח ואמר, עיניך בשדה אשר יקצרון וגו'. אם תאמר, בשביל אותם הלוקטים כל אותם האחרים, איך אמר שתלך אחריהם? לא היה צריך לכתב אלא ולקטת אחריהן. מה זה והלקת אחריהן? אלא בשביל עיניה הוא אמר, עיניה שיהיו גורמות ברכות רבות, ועל כן ברכות ללוקטים רבים, ועל כן והלקת אחריהן, אחר עיניה. כל שאר בני העולם אין להם רשות ללקת אחר עיניהם, ואת אחר עיניה, שענין גורמות לברכות רבות.

The Baal Bitachon Doesn't Question Hashem and He Sees Only Good

This was the holy background of *Dovid HaMelech*, and the way these people dealt with others is the way they dealt with Hashem; they saw only good and didn't question Him since they had total *Bitachon*. They saw the cloud of the *Mishkan* in front of them, and **they didn't question His ways. Just like a cloud is a mystery, so did they see their entire lives as a mystery that's not their business.** *****

Those who live with a blind trust in Hashem and don't ask questions, and all they see is a "cloud" which means unknown territory, will be *Zoche* to have: *ומראה אש לילה* and *להאיר להם*. In the end they will only have light and *Simcha* and goodness. *Dovid* was *Zoche* to be: *מתקן* fix the whole universe by insisting to see only good and trust, despite the most horrific *Nisyonos*. We can all follow him, and become great like *Moshiach Tzid'keinu*.

כְּמִתְאַנְנִים רַע יֵאָא

Human Nature Enjoys to Complain and Kvetch

Rashi says⁴ that they were looking for something to complain about. Kaiser Wilhelm the First of Prussia didn't get along with his wife. He was forced to marry her because of her royal blood. All his life he was constantly bickering with her non-stop. When she died, he was terribly depressed. People who knew the situation laughed and they couldn't

Accepting difficult situations that we don't understand brings all the Brachos and goodness in the universe

understand it. I know of an *Almana* that refused to be redd any shidduchim because of the *Kavod* of her beloved husband "who was her entire life". **

The Only Truly Happy People Are Those Who Work on Their Middos

The children testify that she never had one happy day with her mismatched husband. It made no sense. The truth is that it's human nature to enjoy having to complain and kvetch. In each new *Matzav*, they find a new excuse to kvetch. The only truly happy people are those who work on their *Middos*. They don't have such a strong interest in that everything in lives should work out. Of course they try their best in all areas. But their main concern is: "Are you breaking your *Middos* or not?" ***

Not, "How's my spouse and kids and *Parnasa*". Even "my learning and davening" aren't as important as my reaction to my difficulties. Am I bringing Hashem into the picture; and therefore **I'm always happy!** Those who have a predisposition to kvetch (most people) should go extreme opposite and **learn from Dovid HaMelech who was constantly looking for an excuse to thank and praise Hashem.** Even when he overheard *Yidden* wishing he'd be dead, so that *Shlomo* can build the *Bais Hamikdash* and we will be *Oleh Regel* (since *Dovid* wasn't allowed to build the *Bais Hamikdash*), he was happy! (*Gemara*⁵). *מְזִמּוֹר לְדוֹד בְּבִרְחוֹ*

⁴ רש"י עה"פ ויהי העם כמתאננים (יא א) כמתאננים - אין מתאוננים אלא לשון עלילה, מבקשים עלילה האיר לפרוש מאחר המקום, וכן הוא אומר בשמשון (שופטים יד ד) כי תאנה הוא מבקש.
⁵ מכות י א, וא"ר יהושע בן לוי, מאי דכתיב (תהלים קכב א) שיר המעלות לדוד שמחתי באמרים לי בית ה' גילה, אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא, רבש"ע, שמעתי בני אדם שהיו אומרים "מתי ימות זקן זה, ויבא שלמה בנו ויבנה בית הבחירה ונעלה לרגל" ושחתי. אמר לו הקב"ה (תהלים פד יא) כי טוב יום בהצריך מאלף, טוב לי יום אחד שאתה עוסק בתורה לפני, מאלף עולות שעתיד שלמה בן להקריב לפני על גבי המזבח.

Dovid sang a song when he fled from his son *Avshalom's* rebellion. The *Gemara* asks⁶ that it should have said: קינה לְדוֹד an expression of grief for *Dovid*? Yet, *Dovid* found something good in it that made him happy, i.e., that it wasn't a stranger or an *Eved* rebelling against him. Now that it was his own son, there was a chance he'd survive. ****

A True *Melech* Is Above the Stupidities of This World and All the Kvetching

Dovid said: אִם מְשַׁפֵּט, אִם חֶסֶד אֲשִׁירָה, אִם מְשַׁפֵּט אִם חֶסֶד אֲשִׁירָה בְּרִכּוֹת ס ב I sing to Hashem not only when life is comfortable, but even when He gives me difficulties. *Nevuchadnetzar* would also sing to Hashem when he saw big *Nissim*, but never when things were bad. *Chazal* say⁷ that *Dovid* thanked Hashem that his great-grandfather *Boaz* didn't curse his *Bubbie*, *Rus*, when she suddenly appeared to him in the middle of the night. Look how *Dovid* is all-out to see only good, and to go back in his roots like this! ****

He has nothing better to think about? It's

A person who lives with true Bitachon never has any aggravation, since everything that happens comes from Hashem and is total good, even if it may seem bad

almost weird! **Because he was a true *Melech* who is above the stupidities of *Olam HaZeh* and all the kvetching.** He had more *Tzaros* than any of us. But he was a big *Baal Mussar* who loved breaking *Middos*, and he came out ahead in *Olam HaZeh* and in *Olam HaBah*. *****

Look High and Low for Opportunities to Prove How You Could Be Positive Despite the Worst Situation

Don't think he didn't feel the pain of his many misfortunes and his unpopularity. Of course he did. But he was a soldier who enjoyed a good fight against his own *Yetzer Hara*, instead of being small and petty and immature and full of worry; getting too involved in the stupidities and craziness of *Olam HaZeh* and its trials and pecklach. He was looking high and low for opportunities to prove how he could be positive despite the worst situation. *****

This is where the *Alter of Novardok* got his *Shita*. He writes a *Gevaldige Mussar Shmuess*⁸ about how *Nisyonos* are the best part of your life. If you read that *Shtikel*

⁶ ברכות ז ב, מְזֻמָּר לְדוֹד בְּכֶרְחוֹ מִפְּנֵי אֲבִשְׁלוֹם בְּנֵו (תהלים ג א) מְזֻמָּר לְדוֹד, קינה לדוד מיבעי ליה, אמר רבי שמעון בן אבישלום, משל למה הדבר דומה, לאדם שיצא עליו שטר חוב, קודם שפרעו היה עצב, לאחר שפרעו שמח, אף כן, דוד כיון שאמר לו הקדוש ברוך הוא (ש"ב יב יא) הִנְנִי מְקִיִּים עֲלֶיךָ רָעָה מִבֵּיתְךָ הִיא עֵצָב, אמר, שמא עבד או ממזר הוא דלא חייס עלי, כיון דחזא דאבשלום הוא, שמח, משום הכי אמר מזמור.

וכתבו בשם הגר"א (אמרי נועם) לכאורה אין המשל דומה לנמשל. ועוד קשה דאדרבה כשבנו רודפו ואינו חס עליו הצער יותר גדול. ונראה דהפ"י כך. דוד קודם שפרעו היה עצב שהיה סבור שיעמוד עליו איש נכרי וירדפנו כל ימי חייו דומיא דהלוה דסבור שיהיה נרדף תמיד מהמלוה שלא יהיה לו כדי פרעון. אך כשראה שבנו קם עליו שמח אמר ודאי יהיה קץ להרדיפה שיש בזה כדי לפרוע כל חובו.

⁷ ילקוט תהלים (רמז תתעו) חצות לילה אקום להודות לך (תהלים קיט סב) אמר דוד, אני חייב לעמוד ולהודות לך על מה שעשית עם זקני ועם זקנתי בחצי הלילה, שנאמר (רות ג ח) וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה וַיִּחַרְדּוּ הָאִישׁ וַיִּלְפַּת (ובדין היה לקללה, ונתת בלבו ובךרה, כדאיתא במדרש. זית רעון), לכך חצות לילה אקום להודות לך.

⁸ מדרגת האדם (מאמרי הסבא מנובהרדוק, רבי יוסף יוזל הורביץ זצ"ל"ה), הוצאה חדשה ירושלים תשסב. מאמר נקודת האמת, פרק ד, עמ' רלט ד"ה (אלא) כי עיקר תועלת האדם הוא רק מן הנסיון, לכן קפץ עליו רוגזו של יוסף, כי רק מגסיונות רצופות ותכופות יתעלה האדם, כמו שאמר הכתוב (וירא כב יב) עֲתָה יִדְעֵתִי כִּי יָרָא אֱלֹקִים אֶתָּה, הרי שדוקא "עתה" נעשה לירא אלקים, כי הדעת האמתית לא היה חסר לו מקודם, אלא שהיה חסר לו הפועל, וע"י הנסיון הוציא כחותיו מכח אל הפועל. לכן מיד שבקש יעקב לישב בשלוה, היינו לנוח מעט מגסיונות רצופות, מיד קפץ עליו רוגזו של יוסף, לא בתור עונש, אלא בתור שמירה,

(piece), your whole life will change, and you'll be laughing while others cry. You will be like *Rabbi Akiva*, who always laughed even when *Gedolei Yisroel* cried.

אל נא תהי כמת יב יב

We Don't Sufficiently Appreciate Our Friends

Miriam was punished with *Tzora'as* for speaking *Lashon Hara* about *Moshe*. A *Metzora* is like a dead person. Why is *Tzora'as* the punishment for *Lashon Hara*? לא כן עבדי משה יב? "Not so is My servant *Moshe*" means that *Ahron* and *Miriam* were mistaken in the way they viewed *Moshe*. They underestimated him! When you underestimate a person, it is a form of death, since his very life

is that much less valuable. What a grave sin it is not to appreciate our friends (and

ourselves)! When saying a *Hesped*, there is a *Halacha*⁹ that you should exaggerate the *Maalos* of your friend, because you are probably wrong in the way you see him. **

We are all guilty of playing down ourselves, our spouses, our children, our teachers, and all humans. No wonder *Chazal* go the other extreme and say: יהי קבֹוד תלמידך חביב עליך פְּשֵׁלָה, וקבֹוד חֲבֵרְךָ פְּמוֹרָא רַבָּה, ומורא רַבָּה פְּמוֹרָא רַבָּה. Respect your *Talmid* like yourself, and your friend like your *Rebbe*, and your *Rebbe* like Hashem. Everybody goes up a notch, to play safe in our estimating other people. **When you don't realize that you have a certain *Ma'ala*, it's as if you don't have it, and it's like a**

***P'sak Missa* (death sentence) on that *Ma'ala*! What a waste!** ***

To the Velt, it's all about your finishing Shas, your many Chasadim and Tzedakos, and your talents (that aren't really yours, but were given to you by Hashem); this is what people appreciate. Not your pain in Ruchaniyus, which gives you a million times more Schar

שלא יטעה בדרכו, מפני שרק בניסיון הוא ההצלחה. וזהו מה שסיים המדרש "לא דיין לצדיקים שנחלין עוה"ב, אלא שרוצין לישב בשלוה בעוה"ז", לא מטעם עין רעה ח"ו, אלא מטעם שזהו כל ההצלחה שיעמוד בניסיון, וזהו כל הבחינה על אהבתו הטוהרה לאלקים. ומפני זה צריך האדם להיות משתוקק הרבה לנסיגות רצופים ותכופים, כי רק המה האמצעים המגיעים את האדם למדרגות הגבוהות. וכמו שאי אפשר לאדם לעלות למגדל גבוה בלא סולם, כך א"א להגיע למדרגה גבוה בלא ניסיון, וכיון שהניסיון הוא הדרך, לא דיין שנחלין על ידם העוה"ב, והיו צריכין מפני זה לחבב הנסיגות ולהשתוקק אחריהם, ולסוף רוצים לישב בשלוה, שעובר במחשבתם ספקות בהדרך הזה, ואין מקום להרהור וספק, כי הוא דבר ודאי וברור כשמש שרק זו היא הדרך, כמו שאמר הכתוב (ויחי מט טו) וַיֵּרָא מִנְּחָה כִּי טוֹב וְגו' וַיֵּט שֶׁכְּמוֹ לִסְבֵּל, כי רק ע"י הסבלנות יגיע לחיים הרוחניים. ⁹ שלחן ערוך יורה דעה (שדמ א) מצוה גדולה להספיד על המת כראוי. ומצותו שירים קולו לומר עליו דברים המשברים את הלב, כדי להרבות בכיה ולהזכיר שבחו. ואסור להפליג בשבחו יותר מדאי, אלא מזכירין מדות טובות שבו, ומוסיפין בהם קצת, רק שלא יפליג.

וכתב הט"ז (סק"א) ומוסיפין בהם קצת. קשה מה לי שקר מעט מה לי שקר הרבה, ונראה לתת טעם לזה דדבר מסתבר הוא שכל מי שעושה איזה מצוה כגון צדקה וכיוצא בה באיזה שיעור, בודאי אם היה בא לידו דבר הצורך קצת יותר ודאי לא היה מניח מלעשות גם אותו השיעור, כי לא היה משחית בעבור דבר מעוט יותר, וע"כ נחשב לו כאלו עשאו ואין כאן עדות שקר עליו. ובברכי יוסף כתב (סק"א) דין א. ומוסיפין בהם קצת וכו' וטעמא דמסתמא לא ידעו העולם תכלית מדותיו דכיון שהיו בו מדות טובות אין ספק דקצת מהם לא נתפרסמו, אי משום שהסתירם בכוונה מכוונת, אי משום דלא דייקי כולי האי למען דעת כל המדות טובות בשלמותן כי אין מחסור. ומיהו לא שרי אלא קצת ותו לא, ועמ"ש הרב ט"ז.

ובב"ח כתב: ואסור להפליג בשבחו וכו'. באבל רבתי וע"פ מה שפירש בו הרמב"ן בתורת האדם (וז"ל הרמב"ן, הובא בב"י: אסור לאפלוגי בהספדא ביקרא דשכבא טפי ממאי דחזי ליה, אלא משבחין אותו לפי כבודו ויותר מכן כדרך המשבחין ולא בהפלגה יותר מדאי) ונראה דלפי דאסור לקצר בשבחו על כן התירו להוסיף קצת, דאם יהא אסור להוסיף איכא לחוש שמא ח"ו יקצר אבל להפליג ביותר בודאי אסור וה"ה אם מספידין אותו בדבר שאין בו כלל דהוא לו למת למזכרת עון ונפרעין מן המת על מה שלא החזיק במדה טובה שמספרין עליו שהיתה בו ואצ"ל שנפרעין מן הספדנים על שמוציאין שקרים ומחניפים למי שאינו צדיק לומר צדיק אתה.

Don't Be Afraid of Exaggerating Your (or Your Friend's) *Ma'ala*

Don't be afraid of exaggerating your (or your friend's) *Ma'ala*! The *Yetzer Hara* wants to you be "honest" and "truthful". Come and join the "liars" *L'shem Shamayim* club, and you'll start really *Shteiging*! In our same *Parsha*, we have just the opposite: למה נגרע טו Why should we be worse? And look how the *Torah* respects those: תמא לנפס *Tamei* people's wishes, and creates a whole new *Parsha* of *Pesach Sheni*. ****

When the human sticks up for his potential greatness, he becomes like Hashem Himself, and creates a vital *Chelek* of *Torah SheB'chsav*! And the same with *Bnos Tz'lofchod*.

למה נגרע טו

There Is a Time and Place for a Positive Complaint

When *Klal Yisroel* brought the *Korban Pesach* in the *Midbar*, there were some people who couldn't join because they were *Tamei*. They complained to *Moshe*: למה נגרע טו "Why should we be left out?" So Hashem said that they can "make it up" when they become *Tahor*, and bring the *Korban Pesach* on the 14th day of *Iyar*. **

Here we have a group of complainers, who not only aren't they from the infamous: מתאננים complainers who were punished, but they are total *Tzadikim* who were greatly respected for their complaint. There is a time and place for a positive complaint, and I'm sure that many *Gedolei Yisroel* and super-successful people have emerged from the proper form of: למה

Sometimes it's difficult to defend yourself and announce your own Maalos; yet it is a big Mitzva, and you can thereby save yourself

נגרע טו "Why should we be left out?" These holy people who had pain for not having been *Zoche* to the *Korban Pesach*, were *Zoche* to create a new *Parsha* in the *Torah*; i.e., *Pesach Sheni*. אשְׁרֵיהֶם How fortunate they are! ***

What a *Zechus* that an *Adam* should be *Zoche* to create a new *Mitzva* in *Torah SheB'chsav*, when usually *Torah She'bal Peh* is for humans; and here we have *Torah SheB'chsav* created by a *Basar V'dam* (flesh and blood human)! The #1 successful

complainer was *Leah Imeinu*. She *Mamash* cried her eyes out not to fall into: גורלו של עשיו the "lot" of *Eisav*. *Chazal* say¹⁰ that when *Dina*, the daughter of *Yaakov Avinu* had a slight misstep in the area of *Tz'niyus*, she is called "the daughter of *Leah*" (ותצא דינה בת לאה ויצא לד א) because *Leah* was also lacking in this area of: כל כבודיה בת מלך פנימה תהלים מה יד the *Kavod* of a princess, which is her concealment (i.e., her *Tz'niyus*). ****

Your Failure Makes You Much Further from *Chet* When You Do *Teshuva*

Of course, *Dina* and *Leah* had way-more *Tz'niyus* than any woman in the world. But in our small understanding, there was a *Chisaron* in the area that *Eisav HaRasha* was

famous for (kidnapping, *Eishes Ish*, etc.) No wonder *Leah* cried so hard not to fall into: גורלו של עשיו the "lot" of *Eisav*. She herself experienced the pain of the *Tum'ah* of lack of *Tz'niyus* (however so slight). *****

When an *Ehrlicher Yid* who falls into *Kin'ah*, *N'kama*, *Bittul Torah*, *Shiflus*, *Ga'ava*, *Ta'ava*,

¹⁰ רש"י בפרשת ויצא עה"פ ותצא דינה בת לאה (לד א) בת לאה - ולא בת יעקב. אלא על שם יציאתה נקראת בת לאה שאף היא יצאנית היתה, שנאמר (ל טז) ותצא לאה לקראתו.

Kavod, Ka'as, etc. he develops a super hatred for what he fell into. Perhaps this is another reason why: **במקום שְׂבַעְלֵי תְּשׁוּבָה**

עוֹמְדִים אֵין צְדִיקִים
 גְּמוּרִים יְכוּלִין לַעֲמֹד
 בְּרִכּוֹת לַדּ בְּ
Baalei Teshuva are even
 GREATER than
 pure *Tzaddikim*,
 since they hate
Chet (sin) worse
 than others. Notice
 how the Ponivezer
 Rav who was once
 against *Mussar*,
 ended up hiring the
 sharpest *Baal*
Mussar in the

(l-r) unknown, Ponivezer Rav R' Yosef Shlomo Kahanman, R' Shach, R' Chatzkel Levenstein (speaking), R' Dovid Povarsky

world, R' Chatzkel Levenstein *Zatzal*, for *Mashgiach* of Ponivez. *****

Our Very Essence Is Made Out of a Hatred for Evil

Those *Gedolei Torah* who were almost in the clutches of *Haskalah*, fought the *Haskalah* the most. Once you yourself tasted the poison, you hate it worse than other people! ***Klal Yisroel* had to be created with the tears of Leah Imeinu who hated: גּוֹרְלוֹ שֶׁל** **עֵשָׂו** the "lot" of *Eisav* with a passion. **Our very essence is made out of a hatred for evil!** No wonder *Klal Yisroel* was so successful in remaining pure, despite such a long *Galus* loaded with the distractions of a

gentile world who live without rules and *Tz'niyus*. *****

The *Gemara* tells¹¹ a story about *Rabbi Elozor ben Rabbi Shimon* who was riding a donkey along a riverbank, coming back from the house of his *Rebbe*. He was remembering all the *Torah* he had just learned, and this made him very happy and proud. All of a sudden, a very ugly person came over to him

and greeted him: *Shalom Aleichem Rebbe!* Instead of answering him, he said: "Empty one! How ugly is this man!" The man responded: "Go tell the one who created me how ugly is the person you created". *Rabbi Elozor* realized he had sinned, so he got off the donkey and prostrated himself before the man and asked him forgiveness. At first, he refused; and it wasn't easy. But finally, the man was *Mochel* him. So *Rabbi Elozor* went to the *Bais Medrash*, and announced: **לְעוֹלָם יְהִי אָדָם רַךְ כְּקִנְיָה, וְאֵל יְהִי קָשָׁה כְּאֶרֶז** "A person should always be soft as a reed, and not tough like a cedar tree". *****

Notice how after *Rabbi Elozor ben Rabbi*

¹¹ תענית כ א, תנו רבנן, לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז. מעשה שבא רבי אלעזר ברבי שמעון ממגדל גדור מבית רבו, והיה רכוב על חמור ומטייל על שפת נהר, ושמח שמחה גדולה, והיתה דעתו גסה עליו מפני שלמד תורה הרבה. נזדמן לו אדם אחד שהיה מכוער ביותר. אמר לו, שלום עליך רבי, ולא החזיר לו. אמר לו, ריקה, כמה מכוער אותו האיש, שמא כל בני עירך מכוערין כמותך. אמר לו, איני יודע, אלא לך ואמור לאומן שעשאי כמה מכוער כלי זה שעשית. כיון שידע בעצמו שחטא, ירד מן החמור ובשתטח לפניו ואמר לו, נעניתי לך, מחול לי. אמר לו, איני מוחל לך עד שתלך לאומן שעשאי ואמור לו כמה מכוער כלי זה שעשית. היה מטייל אחריו עד שהגיע לעירו. יצאו בני עירו לקראתו, והיו אומרים לו, שלום עליך רבי רבי, מורי מורי. אמר להם, למי אתם קורין רבי רבי, אמרו לו, לזה שמטייל אחריו. אמר להם, אם זה רבי, אל ירבו כמותו בישראל. אמרו לו, מפני מה, אמר להם, כך וכך עשה לי. אמרו לו, אף על פי כן, מחול לו, שאדם גדול בתורה הוא. אמר להם, בשבילכם הריני מוחל לו, ובלבד שלא יהא רגיל לעשות כן. מיד נכנס רבי אלעזר בן רבי שמעון ודרש, לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז, ולפיכך זכה קנה ליטול הימנה קולמוס לכתוב בו ספר תורה תפילין ומזוזות.

Shimon acted in a *Ga'ava'dik* way to this ugly person and did *Teshuva*, he made an announcement that a person should always act with humility. Of all people, *Rabbi Elozor* becomes the *Darshan* (preacher) who teaches everyone the *Derech* of *Anava* and how not to be a *Baal Ga'ava*, since he himself was *Nichshal* in *Ga'ava*, and he hated it worse than others. *****

Who Knows How Much *Chashivus* Your Heartfelt *Tefilos* Have in *Shamayim*

I speak to *Bachurim* and *Yungerleit* who suffer from all kinds of wicked *Ta'avos* and bad *Middos*. Some cry with the anguish of being so deeply addicted to evil. Who knows how much *Chashivus* their heartfelt *Tefilos* have in *Shamayim*. And if they aren't *Mya'esh*, and they keep davening despite their feelings of *Yi'ush*, they can be *Zoche* to super-high and unbelievable *Madregos* that they never dreamed they would reach, since: הַעֲקֹשְׁטָן יִצְלִיחַ the stubborn will be *Matzliach* (as long as they keep working on *Kedusha*, with all kinds of *Gedarim* and *Eitzos*). A sinner who has a hard time doing *Teshuva* hates sin the most. And someday he will be *Zoche* to the utmost *Ahavas Hashem*. *****

Notice how *Yehoshua*, the successor of *Moshe Rabeinu* himself, and the *Manhig* (leader) of *Klal Yisroel*, married *Rachav HaZonah*. She had been *Nichshal* for 40 years with the 31 kings of *Canaan*, and she experienced the nausea of *Derech HaTum'ah*; the dead-end and *Bizyonos* of the fake world of *Middos Ra'os* (bad *Middos*). She understood how *Hevel* (empty) it was, and how it's: מוֹצִיא אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם takes a person out of the world. She is the perfect shidduch for *Yehoshua*, who's main *Tafkid*

With Bitachon, the worst addictions can disappear, and a person can become a symbol of Kedusha!

was to destroy the worst evil, which was *Canaan*. The *Passuk* emphasizes: וּבְחוֹמָה she lived inside the thick wall of *Yericho*. *****

Davka* Our Dor with the Worst *Nisyonos* Is *Zoche* to Bring *Moshiach

Perhaps this is a *Remez* that she took a lesson of the importance of a thick wall to protect from enemies (and the wall of *Yericho* was so thick, its width was equal its height). This is *Tz'niyus* and: גְּדָרֵי עֲרִיּוֹת (walls to block *Arayos*) which *Klal Yisroel* is famous for and is the secret of their *Hatzlacha*; to build a thick mechitza to protect from *Inyanei Arayos* and: וְאֲבָדְלָ אֶתְכֶם מִן וְאֲבָדְלָ אֶתְכֶם מִן being separate from the nations. No more *Hefkeirus* and a free-for-all life, without scruples and healthy rules. They say in the name of R' Elchonon Wasserman *Zatzal* that American *Yeshiva* boys will bring *Moshiach*. *Davka* those who live amongst the most low-life technology that's out to destroy our holy *Neshamos* are *Zoche* to bring *Moshiach*. *****

A person should never look down at himself, despite his base desires (which are usually his inborn environment and therefore: בְּגֵדֶר אֹנֶס beyond your control). He should strongly suspect that *Davka* he is the one who will cause the *Geula Shleima*, since he suffers so much with the pain and frustration of trying mainly to overcome such colossal difficulties and wicked addictions. His tears and *Tefilos* and desires and depressions can have a *Gevaldige Koach*. Always suspect that you (not the person next to you) are the most important "player" that *Klal Yisroel* needs, and never give up!

AMAZING TRUE STORY

A *Yungerman* never felt completely comfortable with his father-in-law. He always felt that there was always a *Chisaron* in *Ahava* (love), since they were both strong minded, and his *Shver* could be quite a fighter for his *Shitos* and be *M'vatel* others plenty. He decided to go all-out against his own *Yetzer Hara*, and he spent at least an hour writing 60 *Maalos* of his *Shver* (some were lies and exaggerations). This caused him to soften and understand his *Shver*, since he was *Dan* him *L'kaf Zechus*. **

Despite everything, there was a major blowout between him and his *Shver* which never happened before! זו תורה וזו שְׂכָרָה Is this the reward for all his effort? I told him that this was only a *Nisayon* from Hashem, to see whether he'd be *Mya'esh* or he'd keep working on himself, and: הַעֲקֹשׁן יִצְלִיחַ if he is stubborn, he will be *Matzliach*. He wasn't *Nis'pael*, and soon after, he saw signs of an upcoming *Yeshua*. ***

I Worked So Hard on *Bitachon* and Then It Gets Worse!

This *Yungerman* spent an hour looking for *Eitzos* (advice) in difficult *Inyanei Kedusha*. And in the end, he was worse off than before. I *Tay'nad* (defended him saying) that these are classic signs of true *Gadlus* coming up. I

R' Yerucham Levovitz of Mir

worked so hard on *Bitachon* and then it gets worse! "Welcome to the club!" My *Rebbe*, R' Ozer Shwartz *Zatzal* told me that Hashem *Davka* creates these *Nisyonos* to see if you'll be *Mya'esh* or not, and if you aren't, then you are *Zoche* to everything. Notice how it took *Avraham Avinu* 100 years watching everyone else pushing baby carriages, while he, the *Rosh HaMa'aminim* and major *Baal Chesed*, has zero. In the end, *Avraham Avinu* becomes a true: אב

father to all the nations of the world, and the people of the entire world are predominantly his descendants! Don't be *Nis'pael* no matter what!

P.S. There are *Tzadikim* who get zero from what they want, yet they are the happiest people you ever saw. It

makes them happy just to be *Ovdei Hashem* and to show their *Gevura* no matter what. (see *Rabeinu Yonah*¹²). But these are rare.

NOVARDOK

רבי ירוחם ב"ר אברהם הלוי ליוואוויץ
יח סיון תרצ"ו

Yahrtzeit of R' Yerucham Levovitz *Zatzal*
It was said about the *Mashgiach* of *Mir*, R'

¹² רבינו יונה בפירושו למשלי עה"פ תוחלת צדיקים שמחה (י כח) הנה כתוב בענין התאוות לעושר ולכבוד (משלי יג יב) תוחלת ממשכה מחלה לב, אך תוחלת הצדיקים איננו מחלת לב, כי ששון ושמחה ימצא בה, כי תוחלתם לא על כוחם ועוצם ידם ולא אל בינתם ישענו, כי על רחמי הש"י, וכן כתיב (משלי ג ה) בטח אל ה' בכל לבך ואל בִּינְתְךָ אל תִשְׁעוּ, ולא ידאגו בהמשך התוחלת, כי אינם דואגין למיעוט העושר, ככתוב (משלי טו טז) טוב מעט בְּרִיאַת ה', אך שמחה ישיגון מן התוחלת על כל פנים, כי הם שמחים בכל עת על אשר השיגו לערוך תוחלתם לאלקים ולשום תקותם לחסדו, וכל מה שנמשכת ומתאחרת תוחלתם הם מתענגים על העבודה אשר יעבדון את האלקים בתוחלת ובבטחון.

Yerucham Levovitz *Zatzal*, that he became the great *Gadol* he was at the *Levaya* of the *Alter* of *Kelm*; even though he didn't even know him.

R' Yerucham said¹³ that *Mussar* is a "goldgrube" (goldmine), since learning *Mussar* saves a person from judgement in *Olam HaBah*.

R' Yerucham (lower left)
with his M'chutan, R' Yitzchok Kosowsky

He encourages¹⁴ a person to write his own *Mussar Sefer*, since this will help you the most!
R' Chatzkel *Zatzal* once said that his entire success in *Avodas Hashem* came from the tremendous importance he had to learning *Mussar* (R' Yerucham *Zatzal* taught him this).

¹³ דעת חכמה ומוסר (משיחותיו של רבינו הגאון החסיד אור עולם מרן ירוחם הלוי ליוואוויץ צוקללה"ה, אשר השמיע לרבים בישיבה הקדושה דמיר בזמנים שונים, חלק שני, נוא יארק תשכט, מאמר לד עמ' קח-קט) לאחר הקדמות אלו אגלה לכם סוד גדול ונורא, והוא "חפירת זהב" ממש לאיש משכיל, ויכולים להתאשר מזה ממש. הנה מצינו בשעה שחלק יעקב אבינו ע"ה לשבטי י' נחלתם, ונתן לכל אחד חלקו וגורלו מעלתו וזכותו, נתן ליהודה "מלכות", מסר לו כל סוד המלכות, והוא הוא מדת המשפט, זכה בזה יהודה לעולמים "מלכות בית דוד" לנצח נצחים, ובע"כ שצריכים לומר שמצא יעקב אבינו ביהודה את כל סוד מדת המשפט, ושהוא הוא בעל המשפט האמיתי, "אוהב משפט", ואיפה ראה את זה? כתיב שאמר לו "יהודה אתה יודוך אחיך" (ויחי מט ח) ותרגם אונקלוס "יהודה את אודית ולא בהיתתא". הרי שבהודאה זו שהודה יהודה ואמר "צדקה ממני" (וישב לח כו), בנקודה זו מצא יעקב אבינו ע"ה ביהודה את כל סוד מדת המשפט, ושהוא הוא בעל המשפט. הרי לנו מזה שכל ענין ההודאה, "מודה על חטאו", "צדקה ממני", נובע מסוד מדת המשפט, שהיא היא המחייבת להודות, להצדיק את הדין, ולמדין אנו מכאן כי אותו הכח של הודאה הוא אותו הכח של "מצדיק את הדין" ו"אינו קורא תגר", וכשרואים "הודאה", רואים שהודה ואמר "צדקה ממני" הרי זה סימן שהוא הוא בעל המשפט, אוהב משפט בתכלית, ומצדיק עליו את הדין, ומכח זה הוא שמודה ומחייב את עצמו שהוא הנהו האשם.

זהו ענין "מודה בקנס פטור", וילפינן בגמ' (ב"ק סד ב) מהקרא ד"אשר ירשיעון א', פרט למרשיע את עצמו", וזהו סוד הדבר "אשר ירשיעון אלקים", מה שב"ד מחייבין ומרשיעין אותו, היינו שעושים אותו לרשע, זהו עיקר העשיית דין, כן הוא "פרט למרשיע את עצמו" פשוטו כמשמעו, שמרשיע את עצמו, עושה עצמו לרשע, ז"א שמצדיק על עצמו את הדין ואומר רשע אני, נעשה דין על עצמו ועושה הדין עליו; "מרשיע את עצמו", זהו עשיית הדין על עצמו, ולא עוד אלא ש"מרשיע את עצמו" הוא יותר עשיית הדין מ"אשר ירשיעון אלקים", עונש יותר גדול, שהרי נפטר הוא בזה מיד תשלומין לגמרי, שכבר נעשה הדין בו.

ויוצא מזה למוד גדול לאדם, שיכול הוא בנקל וב"ולא כלום" להסיר מעל עצמו את כל הגהינים ר"ל ברגע אחד, בהצדיקו עליו את הדין ובהרשיעו את עצמו, שבזה הוא נפטר מכל עונשים חמורים ומרים, שהרי למדנו מדין מודה בקנס פטור, איזה סוד גדול של משפט הוא מרשיע את עצמו, שמטיל מעל עצמו את כל העונש, ואין לך עוד עצה גדולה לאדם כמו זו, להיות מודה "מרשיע את עצמו", אין לך עוד "חפירת זהב" כמו זו, שהרי מתפטר הוא בזה מכל הגהינים כרגע.

מזה נבין איזה ענין גדול הוא סוד של "לימוד המוסר", ואיזו "חפירת זהב" היא להאדם, הרי יסוד המוסר הוא להיות "מרשיע את עצמו", וא"כ איפוא איזה אושר גדול הוא לאדם, שקובע את עצמו בזמן קבוע לדון את עצמו, לעשות דין בעצמו, "מרשיע את עצמו" ואומר צדוק הדין, היש ערך לפי"ד לענין זה, הרי כמה מיני גהינים הוא מדחה מעל עצמו בזה, וכי יש לך עוד אושר גדול מזה בעולם!

¹⁴ דעת תורה (לימודי מוסרי התורה מאת רבנו הגאון החסיד אור עולם מרן ירוחם הלוי ליוואוויץ צוקללה"ה אשר לימד לרבים בישיבה הקדושה דמיר, פרשת כי תבא עמ' נה, על אשר יחברו רעיוניך) בהקדמת ספר הישר לרבינו תם אומר: "כי ראיתי ספרים רבים ונכבדים בענין עבודת הקל, כגון ספר חובת הלבבות להחסידי רבינו בחיי ז"ל, וספרים רבים ונכבדים וכו', גם אני חליתי כאחד מהם אליהם נמשלתי, כי קויתי בקראם ספרים הללו אולי יכנע לבבם הערל, והוא חזק מצור החלמיש וממקומו לא ימיש, וכאשר ראיתי כאבי נעכר ושכלי ביד הבלי נמכר, ואמרתי ללבי הלא תבקש לך מנוס אשר ייטב לך, פקח עיניך וראה ואמץ את רעיוניך ואתה תאזור את מתניך, והכן לך צידה בטרם בא הפקודה וכו', ואל תבטח על אשר חברו קדמוניך אשר היו לפניך, רק על אשר יחברו רעיוניך, כי לא ידע נגעי לבבך זולתך, ועל כן לא ירפא בלתיך מחץ מכתך, כאשר אמר המשורר, איכה ישובו הפתאים מחטא אם לא יהיה מהם לנפשם מעיר".

הנה לפנינו יסוד גדול במוסר, כי גם הספר חובות הלבבות לא יושיעך. אלא מה? "איכה ישובו הפתאים מחטא, אם לא יהא מהם לנפשם מעיר". על האדם לחבר לעצמו ספר שלם! ואם תבקש עזרה מהספר חובות הלבבות, הנה זה רק כי על ידו תבוא לחבר לעצמך "ספר הישר", אבל לעצם תרופתך במחלת נפשך לא ממנו תשיג. ויוצא לנו מזה חוב גדול לאדם הדורש ומבקש, דבר שאין אנו יודעים מזה כלום. אנחנו הלא חיים תמיד על דרכים נכריים, רואים מה שהוא בספר חובות הלבבות, אם בשער הבחינה או בשער אחר, דבר נאה ומתקבל, ותיכף מדמים אותם לנו ולעצמנו, ללא כל הבחנה אם הדברים מתלבשים ומתאימים למדותינו אנו או לאו. משל למה"ד דומה, לאנשים הדרים בעיירות הקטנות, אשר אין בהם אף רופא אחד, וכשרואים את מי שהוא שנסע לרופא שבעירה הגדולה, הנה עם חזרתו הכל שואלים אותו איזו מחלה היתה לו, ומה הרפואה שקבל מהרופא, וכמוהו כן הם לוקחים אותה הרפואה עצמה, ולא שמים על לב כי גם מחלה אחת באותה השם, מתחלקת לאופנים שונים, ואין כל הכרח כי גם הם, באופן מחלתם הם, יתרפאו באותו הסם עצמו. ככה הוא אותו הענין ממש אצלנו, רואים איזו עצה ותרופה בספר חובות הלבבות או בספר אחר, ולוקחים אותה התרופה עצמה למכאובינו אנו. מרפאות כאלו כבר נוכל לתאר עצמנו איך שיכולים להושע מהם! אדם חולה המבקש להרפא, עליו לילך ישר לרופא אשר יבדקה ויבחינה, לידע מחלתו בכל פרטיה, ואז יקבע הרפואה המתאימה לה בדיוק. "הליכה לרופא" הנה זה הענין "לחבר בעצמו ספר מוסר", לנתח מקודם כל טיב מחלתו, כי לא ידע נגעי לבבו זולתו. ואמר הכתוב (תהלים קמב ה) הַבֵּיט יְמִין וְרְאֵה אֵינִי לִי מִפִּיר אֲבָד מְנוּס מִמֶּנִּי אֵין דֹּרֵשׁ לְנַפְשִׁי, כי לא ירפא בלתיך מחץ מכתך, כי אם אתה ועצמך, "מהם לנפשם מעיר!"

Questions To Rabbi Mandel

Getting Annoyed by People During Davening

Question: What advice would Rabbi give for someone that gets very annoyed by annoying things that people do during davening?

Answer: Now, such a person, the first thing is, go daven somewhere else. That's the practical solution. Or stand in a different place in the *Bais Medrash*. Get to a different corner. Avoid these problems. It's not good to be involved in these things.

However, if you are stuck in a certain place, with a person who gets you annoyed, you do like this. I am not as much as a davener as a person who tries to work on *Middos*. I recommend that for everybody. So many people, they daven; but where's the *Middos*? You're davening so *Geshmak*, but where are your *Middos*? If someone bothers you during davening and you are angry at him, your *Middos* are a problem. Don't daven so much. Take a *Sefer* on *Ka'as* while you daven, and spend a little time doing that, and less *Tefilos*. Hashem will have more nachas from you. If you have a good *Koach HaTefila*, you can even ask Hashem: "Please, help me not get annoyed". That's a very smart thing to do.

But you have to learn *Mussar*! **More important than all the davening in the world is to break your *Middos*.** That's before anything. And it should be exciting for you, because you are becoming great. A person who breaks *Middos* gets a lot of *Schar*. עיקר חיות האדם שבירת המדות ואי לא למה לו חיים. The main existence of a person is for *Shviras HaMiddos*, and without it, what is the point of living?! (*Gr"1*). *Middos* mean more than anything.

So you should be happy, and **try to work on *Middos*, and don't get annoyed!** I know a *Yungerman*, his kids used to come in late at night, and drive him up a wall! He was in bed trying to sleep, and they were just making him crazy; he didn't know what to do. I told him: "*Middos* comes before anything in your life". You stay in bed, and go suffer (if there's something you can do about it, that's something else. But you can't). "You stay in bed, and suffer! Yes!" **Learn to tolerate what you don't like.** And then Hashem will tolerate YOUR things that are not so great. You have an opportunity to be *Zoche B'din*! You'll come out ahead; it's worth it. It's a *Matana* from *Shamayim*. Work on it. It's very important, the *Ka'as*; very important.

You can submit your questions to Rabbi Mandel by emailing them to questionsforrabbiMandel@gmail.com
To subscribe to the weekly, email weeklybitachon@gmail.com

If you feel that this booklet has enriched your life and you would like to help us continue our life-saving work, you can make a contribution via Zelle to weeklybitachon@gmail.com

This is not a tax-deductible account. We are in the process of setting it up

¹ הגר"א בפירושו למשלי עה"פ החזק במוקר אל תרף נצרה כי היא חייב (משלי ד יג) כי היא חייך, כי מה שהאדם חי הוא כדי לשבור מה שלא שבר עד הנה אותו המדה, לכן צריך תמיד להתחזק, ואם לא יתחזק למה לו חיים.